

naše

POLICIE

Noviny Nezávislého odborového svazu Policie České republiky

ŽENY

U CIZINECKÉ POLICIE

SAMA SLOUŽÍM OD ROKU 1991 A ZAČÍNALA JSEM NA VÝROBNĚ PASŮ U TEHDEJŠÍ ÚŘADOVNY CIZINECKÉ POLICIE A PASOVÉ SLUŽBY OSTRAVA. VZHLEDEM K DRUHU PRÁCE, KTEROU VYKONÁVALY PŘEVÁŽNĚ ŽENY, JSEM VLASTNĚ ANI NEZAZNAMENALA, ŽE BYCH MĚLA BÝT SOUČÁSTÍ MUŽSKÉHO SVĚTA A ŽE JSEM JEDNA Z TĚCH, KTERÉ NARUŠUJÍ.

Avlastně ani v roce 1999, kdy jsem kvůli zcivilňování přešla do přímého výkonu na tehdejší hraniční přechod v Chotěbuzi, jsem nebyla v uniformě jako žena osamocena. Jen díky tomuto článku jsem zjišťovala, kolik žen slouží u Oblastního ředitelství Služby cizinecké policie Ostrava v současnosti. Počet mě mile překvapil. Včetně sedmi, které jsou na mateřské nebo rodičovské dovolené, je z celkového počtu 483 policistů celkem 84 žen, což je zhruba jedna pětina.

Svůj výčet bych zahájila představením vedoucí Inspektorátu cizinecké policie Žulová Mgr. Ivany Konečné. Celou dobu působení u policie pracovala u Služby cizinecké a pohraniční policie. Do služebního poměru nastoupila 1. ledna 1997, nejprve jako policejní inspektorka na referátu cizinecké policie s místem výkonu služby na hraničním

přechodu Bílý Potok. V letech 1997 až 1998 úspěšně absolvovala dálkové studium ZOP na SPŠ. Na tomto prvním působišti setrvala do dubna 2007. V té době již vykonávala funkci vedoucí směny. V dubnu 2007 vyhrála výběrové řízení na funkci vedoucí referátu cizinecké a pohraniční policie Žulová a k 1. květnu 2007 byla do této funkce ustanovena. Nepřehlédnutelný je také podíl paní Konečné na tvorbě nového inspektorátu v Žulové v souvislosti s přistoupením ČR k Schengenu. K 1. lednu 2008 byla ustanovena na funkci zástupce vedoucího výše uvedeného inspektorátu, od 1. února 2010 působí jako jeho vedoucí. Paní Ivana se neangažuje pro službu pouze v pracovní době a nevěnuje se jen služebním záležitostem. Reprezentovala Policii ČR také na sportovním poli. Ve stolním tenise se stala mistryní republiky a v roce 1999 postoupila na mistrovství

OBSAH ČÍSLA:

Aktuálně

Ženy u cizinecké policie	
Daniela Vlčková	1
Utajený svědek	
Jaroslav Beneš	4
Pozvánka na Reprezentační ples NOS PČR	5
Stíny zákonosti 4	
– Je to vůbec možné? Ano, je!	
Petr Tomek	6

Ostatní

Předvánoční setkání s postiženým policistou	
Miroslav Bouda	7

Evropy, které proběhlo v Gdaňsku. Zde dosáhla svého největšího úspěchu, ve čtyřhře získala bronzovou medaili. Za vzornou reprezentaci České republiky a resortu vnitra z rukou ministra vnitra převzala pamětní list. Nesmím zapomenout, že ve volném čase se společně se svým manželem a dětmi věnuje turistice, rádi jezdí na kole, v zimním období preferuje sjezdové i běžecké lyžování. A pokud jí zbude jen trocha času, ráda si přečte dobrou knihu.

Další žena, kterou bych vám ráda představila, slouží na Inspektorátu cizinecké policie Krnov. Renáta Suchánková zběhla k policii od malých dětí. Absolventka Střední pedagogické školy v Krnově, obor učitelství MŠ, po absolvování v roce 1993 nejprve působila v mateřských školách ve Slezských Pavlovicích a v Bohušovicích, ale už v březnu 1996 nastoupila k policii. Nejprve byla služebně zařazena na pohraničním oddělení v Osoblaze. Poté, kdy se v roce 2001 vrátila z rodičovské dovolené, začala sloužit na Referátu cizinecké policie Krnov, který se během let transformoval na Referát cizinecké a pohraniční policie až po současný inspektorát.

>> pokračování na str. 2

Úvodník

*Vážené kolegyně,
vážení kolegové,*

*jak jste se mohli do-
číst v minulém čísle,
Nezávislý odborový svaz
Policie České republiky
oslaví v letošním roce
20 let od svého založení.
Přemýšleli jsme, jakým
nejlepším způsobem toto*

*výročí oslavit, přičemž jsme opustili myšlenku
uspořádat slavnostní shromáždění nebo podob-
nou akci.*

*Rozhodli jsme se, že pro naše členy i ostatní
zájemce uspořádáme reprezentační ples, neboť
tuto formu považujeme za společensky atrak-
tivnější. Ples se bude konat v sobotu 3. dubna
v paláci Žofín. Vedle dobré hudby bude přípra-
ven i bohatý kulturní program. Podrobnosti zve-
řejníme na naší webové stránce nebo na požádá-
ní zašleme z našeho sekretariátu.*

*Dovoluji si Vás tímto na náš reprezentační
ples pozvat, a pokud se jej zúčastníte, věřím, že
to bude příjemně strávený večer.*

Petr Štěpánek

>> pokračování ze str. 1

Drobná a půvabná mladá žena, matka dvou dětí, je inspektorka kontroly pobytu. Paní Renáta na sebe ještě prozradila, že umí aktivně rusky a pasivně německy a polsky. Mezi své koníčky na prvním místě uvedla rodinu, a pokud jí zůstane chvilka volna, ráda si aktivně odpočine v posilovně nebo pasivně při poslechu hudby či četbě knihy.

Na odboru specializovaných činností slouží má bývalá kolegyně z „pasovky“, kterou znám již řadu let, paní Mgr. Iveta Martínková. K policii nastoupila v dubnu 1991, a to na Úřadovnu cizinecké policie a pasové služby Ostrava, na evidenci dokladů. Zcivilňování vybraných tabulkových míst také tuto ženu přivedlo do přímého výkonu. Od ledna 1997 do března 2003, s výjimkou jednoho roku, kdy se připojila k výpomoci personálně poddimenzovaného přechodu se Slovenskou republikou v Mostech u Jablunkova, sloužila na hraničním přechodu Bohumín-Chalupki. Pomáhat kolegům v nouzi je pro kolegyni Ivetu zřejmě samozřejmostí. Když bylo potřeba personálně naplnit nově vzniklé zařízení pro zajištění cizinců ve Frýdku-Místku, byla

jednou z těch, kteří se rozhodli změnit působiště i styl práce a od března 2003 změnila trasu dojíždění do práce. Místo z Ostravy do Bohumína začala jezdit z Ostravy do Frýdku-Místku. Rok před vstupem do Schengenu, tedy v lednu 2006, přešla na odbor ve Frýdku-Místku, kde působí jako dozorčí a specialista na doklady. Z profesního životopisu se zdá, že největším Ivetiným koníčkem je studium. Z počátku se intenzivně věnovala studiu anglického jazyka. Díky této znalosti měla možnost zastupovat Policii ČR v Aténách na semináři k problematice ilegálních přistěhovalců, překračujících tzv. zelenou hranici, který pořádalo řecké ministerstvo vnitra ve spolupráci s Evropskou unií. V roce 2004 absolvovala na Ostravské univerzitě obor sociální pedagogika – prevence a resocializace v bakalářském studijním programu. Poté pokračovala na Masarykově univerzitě v Brně, kde získala magisterský titul. Absolvovala roční kurs – KIMKA (komunikační a informační kompetence absolventů vysokých škol) na pedagogické fakultě Ostravské univerzity pod záštitou Evropské unie bylo již třešničkou na dortu. Nesmím zapomenout napsat, že tato skromná mladá žena je také dárkyní krve. Je držitelkou zlaté Janského plakety.

Specialistkou na doklady je také Andrea Mžíková, která slouží na Inspektorátu cizinecké policie Ostrava. V roce 1992, konkrétně 1. ledna, nastoupila k policii a jejím prvním působištěm byl hraniční přechod v Českém Těšíně. Po roce přešla na další přechod s Polskou republikou do Bohumína. V tomto městě slouží dodnes, i když v rámci reorganizace, kterou služba při přistoupení České republiky k Schengenu prošla, u jiné organizační složky, a to na Inspektorátu cizinecké policie Ostrava se sídlem v Bohumíně. Mladá aktivní žena se rozhodla rozšířit si obzory a třetím rokem studuje vysokou školu podnikání v Michálkovicích. Na koníčky, kterými je hlavně četba, paní Andrei teď moc času nezbyvá. Kromě starosti o rodinu s jedním dítětem se věnuje právě výše zmíněnému studiu.

Hned po maturitě v roce 1988 začala na hraničním přechodu v Českém Těšíně sloužit Radka Ryšková. Po mateřské dovolené, kdy pro každou ženu je komplikované skloubit péči o malé dítě s nepřetržitou službou, začala v roce 1993 pracovat na tehdejší pasovém oddělení ve Frýdku-Místku. Specializace tohoto oddělení pro ni nebyla neznámou, jelikož těsně před nástupem na mateřskou dovolenou sem byla ze zdravotních důvodů přeložena. Ale práce v kanceláři se této mladé aktivní a atraktivní ženě zdála zřejmě málo

Na Inspektorátu cizinecké policie Krnov slouží Renáta Suchánková.

akční, a tak se v roce 1995 vrátila zpět na hraniční přechod, tentokrát do Chotěbuze. Po pěti letech přešla na oddělení cizinecké policie v přijímacím středisku pro žadatele o azyl ve Vyšních Lhotách. Zatím poslední změnu působiště paní Radka podstoupila v roce 2008, kdy začala sloužit na nově vzniklém Odboru specializovaných činností. Zde je zařazena jako policejní inspektorka, která vede správní a trestní řízení. Tak jako pro ostatní matky je jejím hlavním koníčkem starost o rodinu s jedním synem. Přesto si vždy najde čas na milovaný sport, kterému v poslední době vévodí spinning.

Je škoda, že většina policistek, které jsem oslovila a požádala, zda mohou jejich profesní životopisy převést na papír a zveřejnit, nechtěla, aby se o nich psalo. Většinou tvrdily, že jsou příliš obyčejné, že by stejně nebylo o čem psát, že nedělají nic výjimečného a „jen“ vykonávají svou práci. Ale o lidech, kteří jsou „pouze“ profesionály ve svém oboru, by se mělo psát. A to se netýká jen žen. Takže je mi líto, ale nemohu vám představit celou řadu svých kolegyní. Nemohu proto napsat o kolegyních, které mají za sebou dlouholetou službu a které se profesně prosadily a dnes jsou na pozicích vedoucích nebo zástupkyň vedoucích. Nemohu napsat o kolegyních, které mají zajímavé koníčky, perfektní znalosti cizích jazyků nebo mají za sebou zajímavý profesní život. Přitom těch je u Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Ostrava celá řada. Kdybych mohla oslovit všechny, což z časových důvodů nebylo možné, a kdyby všechny se zveřejněním svých profesních anabází souhlasily, neměla bych podklady pouze pro jeden článek, ale pro celou knihu. Vždyť, jak jsem již uvedla na začátku, u našeho oblastního ředitelství slouží 84 žen a je předpoklad, že do budoucna bude toto číslo vyšší.

Daniela Vlčková, tisková mluvčí Oblastního ředitelství Služby cizinecké policie Ostrava

UTAJENÝ SVĚDEK

Ahoj Jaroslave,

jelikož jsem byl před několika měsíci svědkem nočního přepadení na ulici, byl jsem předvolán jako svědek na pobočku Policie ČR u nás v Ch. a zdálo se, že případ se chýlí ke konci, ale včera mi přišel dopis s věcí předvolání svědka přímo k Okresnímu soudu v Karlových Varech. No a teď si představ, jaký mám asi teď strach. Svědčit se nebojím, já mám čisté svědomí, ale obávám se toho, co se bude honit v hlavách příbuzných pachatelů poté, co je soud shledá vinnými - oba pachatelé jsou údajně několikrát trestaní zločinci a já mám značné obavy o svou osobu. Víš asi, co tím myslím...

Je nějaká možnost, že u soudu nebudu muset být přítomen? Můžu být utajený svědek?

Díky, Petr

Tento dopis mě inspiroval k zamyšlení nad povinností svědčit a splnit si svoji občanskou povinnost.

Ano, může se to stát i vám! Budete ve špatnou dobu na špatném místě a stanete se svědkem trestného činu! Pravděpodobně vás čeká nejméně, opakují nejméně, jeden výslech na policii a další výslech u soudu. U trestných činů, kde pachatel musí mít obhájce, popřípadě si ho sám zvolí, bude výslech konán před tímto obhájcem, který bude svědkovi pokládat možná i nepříjemné otázky. A hlavně - bude chtít svědeckví zpochybnit. Hodně lidí v této situaci začíná zvažovat, zda se jim pachatel nebude chtít mstít a dostávají strach.

Povinnost svědčit o trestném činu je daná zákonem a lze ji vynucovat i mocensky, např. ukládáním nemalých pokut. Samozřejmě existují výjimky (příbuzenský vztah k obviněnému, hrozba vlastního trestního stíhání nebo zákonná povinnost mlčenlivosti...), které nás povinností svědčit zbavují. Jak ale bylo řečeno, jde o výjimky, tudíž s takovou situací nelze většinou počítat. Svědka je nutné poučit o způsobu podání vysvětlení, popřípadě svědecké výpovědi u soudu, kde platí zásada veřejnosti a ústnosti.

Co svědkům stát nabízí, aby je kvůli svědecké výpovědi nevystavil zvýšenému nebezpečí? Obviněný má právo se hájit, tzn., že

musí mít možnost vyjadřovat se k jednotlivým důkazům, tedy i ke svědeckým výpovědím včetně práva obviněného zúčastnit se procesních úkonů. To v sobě zahrnuje i možnost vyjádřit se k osobě svědka, jehož věrohodnost jako takového může obviněný zpochybnit (může např. předložit důkaz, že svědek na místě činu vůbec nebyl nebo že má osobní zájem na poškození obviněného apod.). Je tedy třeba, aby obviněný věděl, kdo proti němu svědčí, protože jinak by svá obhajovací práva nemohl plně uplatnit.

Přesto trestní řád ve zvláštních případech umožňuje, aby totožnost svědka zůstala utajena. Týká se to situací, kdy konkrétní zjištěné skutečnosti (nestačí tedy subjektivní obava, vytvořená jen na základě vědomostí získaných z akčních filmů) nasvědčují tomu, že svědkovi nebo jemu blízké osobě v souvislosti s podáním svědeckví hrozí újma na zdraví nebo jiné vážné nebezpečí. Jednotný postup policejních orgánů při provádění opatření k utajení totožnosti i podoby osoby řeší závazný pokyn policejního prezidenta částka 138/2001¹ v návaznosti na právní úpravu podle trestního řádu.

V takových případech, nelze-li ochranu svědka zajistit jinak, již zmíněný § 55 TR, musí orgány činné v trestním řízení učinit opatření, která zabrání zjištění skutečné totožnosti svědka. Osobní údaje včetně jména a příjmení svědka se do trestního spisu nezapisují, ale jsou vedeny odděleně, přičemž seznámit se s nimi mohou jen ty osoby, které danou věc projednávají. K těmto údajům by se tedy neměli dostat ani policista či soudce, kteří danou věc neřeší. V protokolu o výslechu svědka se uvede smyšlené jméno a tímto jménem také svědek protokol podepisuje (může dokonce jít i o jméno, neodpovídající pohlaví svědka, takže Josef Novák může být ve spisu veden např. jako Angelika Havlíčková)¹.

Samotný výslech svědka probíhá také tak, aby nebylo možné odhalit jeho totožnost. Svědek proto např. vypovídá z jiné místnosti nebo i z jiné budovy pomocí nějakého přenosového zařízení (audiovizuální

technika, telefon, vysílačka apod.), které dokonce mohou změnit hlas svědka a zajistit tak jeho větší ochranu. Opatření k utajení svědka popsána v předchozím odstavci mohou zajistit přímo orgány činné v daném konkrétním trestním řízení, tedy policejní orgány, státní zástupce nebo soud.

Pojem svědek nemůže být vykládán pouze jednostranně jako svědek obžaloby, tedy svědek usvědčující obviněného, ale je nutné sem zahrnout i svědka obhajoby.

Je však třeba zdůraznit, že na ochranu nemá svědek nárok! Záleží na uvážení orgánů činných v trestním řízení, jelikož v některých případech je utajení totožnosti dokonce nemožné (př. totožnost svědka je známá z jiných důkazů a obviněný se s nimi již seznámil, mluví o něm jiný svědek, totožnost je obsažena v listinných důkazech, totožnost je zjevná s ohledem na obsah svědeckví, který nelze v zájmu objektivního objasnění věci natolik pozměnit, aby nebyla totožnost utajena atd.).

V některých zvlášť závažných případech výše uvedená opatření nejsou pro řádnou ochranu svědka dostatečná. Na tyto případy pamatuje zákon o zvláštní ochraně svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením obviněného (137/2001 o zvláštní ochraně svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením a o změně zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů).

Podle tohoto zákona jsou dokonce chráněni nejen svědci a jejich blízcí, ale i znalci a tlumočníci a jejich blízké osoby. Zvláštní ochranu zajišťuje Policie ČR a Vězeňská služba na základě rozhodnutí ministra vnitra.

Zvláštní ochrana svědka, ale i obviněného spočívá jednak v osobní ochraně, jednak v přestěhování ohrožené osoby do jiného bydliště včetně pomoci k začlenění v novém prostředí a dále v zastírání skutečné totožnosti ohrožené osoby. K zastření skutečné totožnosti může být dokonce vytvořena zcela nová identita ohrožené osoby, tzn., že získá zcela nové osobní údaje (jméno, rodné číslo, zdravotní pojištění atd.) a tyto údaje se zavedou i do běžných informačních registrů (např. evidence obyvatel, registrů důchodového zabezpečení atd.). V těchto registrech se nové osobní údaje nijak neoddělují od ostatních, takže nelze zjistit, že se jedná o člověka s nově vytvořenou identitou.

¹ ZP PP částka 138/2001 ze dne 11. prosince 2001, kterým se upravuje postup policejních orgánů při provádění opatření k utajení totožnosti i podoby svědka nebo osoby podávající vysvětlení. Citace ZP uveřejněna se souhlasem analyticko-legislativního odboru policejního prezidia.

Součástí ochrany ohrožené osoby je prověřování této osoby samotné, zda neporušuje podmínky ochrany. Pro ty účely mohou být používány i technické prostředky, tzn. může být prováděn odposlech chráněné osoby (§ 88 TR), mohou být pořizovány i její zvukové a obrazové záznamy (§ 158d odst. 2 TR). K tomu je však třeba souhlasu soudce vrchního soudu.

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky konkretizuje postupy ochrany osob, což lze jistě považovat za krok správným směrem. Nový zákon v § 2 stanoví základní úkoly policie, dále v § 9 a 13 zakotvuje základní povinnosti policie a v § 49 – 50 (hlava VIII s názvem Zajišťování bezpečnosti chráněných objektů a osob, prostorů a osob) upravuje mj. problematiku zajišťování bezpečnosti osob.

Závěr

Velkým problémem našeho trestního procesu jsou často bezvýsledná trestní řízení, kdy soud musí obviněného zprostit obžaloby pro nedostatek důkazů. Svědci se bojí svědčit, vyhýbají se své zákonné povinnosti dostavit se na předvolání k výslechu, popřípadě křivě vypovídají, mění svoji výpověď nebo se vymlouvají na špatnou paměť. Toto je způsobeno různými formami nezákonného nátlaku vůči svědkům a dalším osobám zúčastněným na trestním řízení, zejména vydíráním a ohrožováním jejich života a zdraví. Stejně nebezpečí hrozí i osobám jim blízkým. Účelem zákona je těmto negativním jevům zamezit, neboť právo na život a právo na zdraví patří k základním právům každého občana a je

povinností státu tato základní práva ochraňovat a nedopustit, aby byla porušována.²

Zákon by měl zajistit komplexní právní ochranu svědka před všemi formami nátlaku, ohrožování, vydírání, kompromitování, útoku na jeho majetek, zvířata...

Svědky závažných trestných činů je nutné chránit všemi dostupnými zákonnými prostředky, jelikož svědecká výpověď je stále pokládána za jednu z nejdůležitějších a rozhodujících forem výpovědi a stěžejním důkazním materiálem při rozhodování o vině a trestu.

Použitá literatura, právní předpisy a judikatura:

- Instrukce Ministerstva spravedlnosti č. 1/2002, kterou se vydává vnitřní a kancelářský řád pro okresní, krajské a vrchní soudy (§24).
- MARINY, M., Utajený svědek a zvláštní ochrana svědka. Linde, Praha, a.s. 2008, IBSN 978-80-7201-732-4.
- Zákon č. 140/1961, trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 141//1961., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a bezpečnosti způsobilosti.
- Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.
- Zákon č. 137/2001 o zvláštní ochraně

² Z dostupných informací je zjištěno, že utajený svědek může vystupovat pod smyšlenými generáliemi opačného pohlaví.

svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením.

- ZPP č. 138/2001 Sb., kterým se upravuje postup policejních orgánů při provádění opatření k utajení totožnosti i podoby svědka.
- ZPP č. 201/2008, kterým se upravuje postup policejních orgánů při provádění opatření k utajení totožnosti i podoby svědka nebo osoby podávající vysvětlení.
- Nařízení Ministerstva vnitra č. 5/2002, o nakládání se zvláštními finančními prostředky v souvislosti s poskytováním zvláštní ochrany a pomoci.
- Nařízení Ministerstva vnitra č.12/2002, kterým se stanoví postup Ministerstva vnitra a Policie České republiky při poskytování zvláštní ochrany a pomoci a způsob opatřování a evidence krycích dokladů.
- Vyhláška NBÚ č. 529/2005 Sb., o podrobnostech stanovení a označení stupně utajení a o postupech při tvorbě, evidenci, přenášení, přepravě, zapůjčování, ukládání, jiné manipulaci a skartaci utajovaných písemností, ve znění pozdějších předpisů.

Velké poděkování patří:

Mgr. Michalu Mazelovi, ředitel odboru bezpečnostní politiky, oddělení právní Ministerstva vnitra, za profesionální pomoc při tvorbě článku.

Mgr. Petru Holubovi, soudce OS Cheb, za poskytnuté materiály k dané problematice.

© 2009 Mgr. Jaroslav Beneš
benesmedia@seznam.cz

3. dubna 2010 19:30 – 02:00

REPREZENTAČNÍ PLES NOS PČR

Hudba Hradní stráže a Policie České republiky
Brněnská kapela Nešvilský krúžek
Cimbálová muzika z Kozojídek

Hudba, tanec, kulturní program, raut
Palác Žofín, Slovanský ostrov 226, Praha 1
www.zofin.cz

Nezávislý odborový svaz Policie České republiky

Bartolomějská 7
110 00 Praha 1
Telefon: 974 823 949
Fax: 974 823 943 (4)
E-mail: blaha@nosp.cz

T-Mobile
naše volba

STÍNY ZÁKONNOSTI 4

- JE TO VŮBEC MOŽNÉ?

ANO, JE!

V několika článcích a v desítkách odpovědí na dotazy příslušníků bezpečnostních sborů jsem se věnoval vysvětlování způsobu rozvrhování doby služby v týdnu v souvislosti se dnem, na nějž připadne svátek. V praxi se totiž lze setkat s nepochopením této problematiky nejen ze strany řadových příslušníků, ale i vedoucích příslušníků, kteří rozvrhují službu svých podřízených, a dokonce i ze strany služebních funkcionářů. Ovšem s tím, jak se aplikuje zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, potažmo další právní předpisy na jednom z nově vzniklých krajských ředitelství policie, jsem se nesetkal za celých dlouhých 28 let, po něž se věnuji tvorbě, zkoumání i aplikaci právní úpravy služebního poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

Evropská sociální charta, přijatá Českou republikou, obsahuje v čl. 2 bodu 2 závazek smluvních států poskytovat placené volno v době svátků. Skutečnost, že zákon o služebním poměru nemá ustanovení obdobné § 91 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, které zakotvuje, že „Dny pracovního klidu jsou dny, na které připadá nepřetržitý odpočinek zaměstnance v týdnu, a svátky“, není, s ohledem na zmíněnou mezinárodní úmluvu, žádný význam.

Přestože to zákon o služebním poměru výslovně nevyjadřuje, z postavení bezpečnostních sborů a jejich úkolů ve společnosti vyplývá, že někteří příslušníci musí konat službu i ve dnech, na něž připadl svátek. Jedná se zejména o službu při zajišťování nepřetržitého provozu na tzv. „výkonných“ útvarech nebo služebnách bezpečnostního sboru. Nedostatkem zákona o služebním poměru zůstává absence jakékoli kompenzace za službu ve svátek ve formě náhradního volna nebo služebního příjmu za službu ve svátek.

Z uvedeného je zřejmé, že nejedná-li se o příslušníky, kteří konají službu nezbytnou pro zajištění bezpečnosti a ochrany osob a majetku a zajištění dalších, pro společnost nezbytných, úkolů, mají právo na omluvu služby, kterou by jinak konali ve dnech, na něž připadne svátek. Svědčí tomu také dikce ustanovení § 112 odst. 4 zákona o služebním poměru, které stanoví, že „Příslušníkovi, který nevykonával službu proto, že na jeho obvyklý den výkonu služby připadl svátek, se služební příjem nekrátí“.

Vzhledem k nerovnoměrnému rozvržení doby služby nesmíme zapomenout ani na příslušníky, jimž nebyla na den svátku stanovena směna, neboť mají nepřetržitý odpočinek mezi jednotlivými směnami nebo nepřetržitý odpočinek v týdnu. Jejich právního postavení se skutečnost, že na daný den připadl svátek, nijak nedotkne.

A nyní se vraťme k výše uvedenému způsobu aplikace právních předpisů. Na oddělení služby kriminální policie a vyšetřování

je vykonávána služba v nerovnoměrném rozvržení doby služby v týdnu. Policisté převážně vykonávají směny v rozsahu 7,5 hodiny ve dnech pondělí až pátek, a jednou až třikrát v měsíci se 12hodinovými směnami podílejí na nepřetržité činnosti výjezdové skupiny.

Případne-li svátek na některý z tzv. „pracovních dnů“ v týdnu, například na středu, zdálo by se normální, že příslušníci, kteří měli vykonávat denní, tedy 7,5 hodinovou směnu, službu konat nebudou, a doba 7,5 hodiny jim bude omluvena a samozřejmě také zahrnuta do fondu základní doby služby v daném měsíci a že službu ve svátek budou konat pouze příslušníci zařazení do výjezdové skupiny.

Ale na zmíněném krajském ředitelství zaujal vedoucí příslušník zcela jiný postoj a právní předpisy si vysvětlil po svém. Do služby ve svátek musí nastoupit nejen příslušníci výjezdové skupiny, ale i ti příslušníci, kteří mají naplánovanou denní směnu v rozsahu 7,5 hodiny. Chtějí-li zůstat ve svátek doma, musí si požádat o dovolenou, která je jim na den svátku udělena! Kupodivu se tato neuvěřitelná praxe nedotýká vedoucích příslušníků, s opravdu „logickým“ vysvětlením, že jejich režim služby

je jiný. Lze uvěřit tomu, že zmíněnému vedoucímu není o placených svátcích nic známo? Kde jsou kontrolní orgány, které v jiných případech dokážou najít ta nejbezávadnější a nejnesmyslnější pochybení příslušníků? Kde jsou nadřízení, kteří mají kontrolovat výkon služby vedoucího příslušníka? Kde je ředitelství pro řízení lidských zdrojů, které má garantovat dodržování pracovněprávních předpisů?

Co konstatovat na závěr? Snad bych se měl omluvit celé řadě příslušníků s nerovnoměrně rozvrženou dobou služby, které jsem podezřívá, že když mluvili o povinnosti si „nadělat“ svátky, domnívají se, že se domáhají výhod plynoucích ze svátku, i když jim není rozvržena služba, protože se jim zdá, že jsou znevýhodněni oproti příslušníkům s rovnoměrně rozvrženou dobou služby, jimž je omluvena nepřítomnost ve službě. Prostě jsem odmítal uvěřit, že by je někdo nutil čerpat dovolenou ve svátek. Že by případ, který popisují, nebyl ojedinělý?

JUDr. Petr Tomek, místopředseda NOS PČR

OMLUVA

Při grafickém zpracování předchozího čísla 1/2010 došlo na stranách č. 5 a 10 k zrcadlovému otočení tří fotografií. Čtenářům i protagonistům článků se tímto omlouváme.

PŘEDVÁNOČNÍ SETKÁNÍ S POSTIŽENÝM POLICISTOU

Starosta města Třešť (kraj Vysočina) Vladislav Nechvátal ve spolupráci s Nadací policistů a hasičů – vzájemná pomoc v tísni, pozval na předvánoční setkání na radnici v úterý 22. prosince 2009 bývalého policistu Zdeňka Mífku. Akce se osobně zúčastnila i zástupkyně nově zřízeného Krajského ředitelství policie kraje Vysočina, ředitelka pro řízení lidských zdrojů Mgr. Lenka Šmídová, dále zástupce vedoucího Obvodního oddělení Policie ČR v Telči npor. Stanislav Pykal a zástupce vedoucího Obvodního oddělení Policie ČR v Třešti npor. Luboš Pavlík.

Setkání se konalo u příležitosti 11. výročí tragické události: Zdeněk Mífka utrpěl vážný úraz při výkonu služby dne 18. 12. 1998. Vyšetřoval s kolegou dopravní nehodu a byli srazeni dalším autem. Oba policisté utrpěli při nehodě vážná zranění. U pana Mífky tato zranění byla bohužel trvalého charakteru, od události je v invalidním důchodu, jeho kolega se bohužel setkání nedožil.

Bývalý policista Zdeněk Mífka přebírá drobné dary jako výraz uznání za jeho odvahu a nezlomnou vůli.

Celá akce proběhla ve velmi srdečné a přátelské atmosféře a přítomní předali našemu bývalému kolegovi drobné dary. Všichni společně vzpomínali na kolegy a všichni ocenili dokonalý přehled pana Mífky o současné situaci i přes jeho velký handicap. „Musel jsem se znovu učit vše od začátku – mluvit, číst i psát. Trvalo mi to 5 let,“ svěřil se Zdeněk Mífka mimo jiné přítomným novinářům.

Nadace policistů a hasičů – vzájemná pomoc v tísni, pečuje o pana Mífku podobně, jako o dalších 44 policistů a hasičů, kteří utrpěli natolik vážná zranění při výkonu služby, že už nemohou svoji obtížnou a nelehkou profesi vykonávat. Pan Mífka je jedním ze sedmi postižených, kteří se nemohou zúčastnit nadačních akcí. Proto jsme pro něj uspořádali alespoň toto setkání v místě jeho bydliště.

Miroslav Bouda, Nadace policistů a hasičů

